

Але навіть при найбільшій розумній диверсифікації активів не варто очікувати прибутку в у найближчому майбутньому це стане основою довгострокових вкладень. Крім того, можуть виникнути збитки в перші етапи формування інвестиційного портфеля. Головне завдання на цьому етапі відбувається в тому, щоб найбільша кількість активів була отриманою в майбутньому.

Стоїть також пам'ятати, що будь-який інвестор не пускає свій капітал без грамотного аналізу ринку і наявності інвестиційної стратегії. Завдяки доступності інформації провести аналіз ринку не складає труднощів, так що практично будь-який людина може зберегти і примножити наявний у нього капітал з найменшими ризиками.

Література:

1. Андрушкевич Н.В., Філяр С.В., Блакита В.О. Формування та управління інноваційно-інвестиційним портфелем. *Приазовський економічний вісник*. 2024. № 1(37). С. 44-49. URL: http://www.pev.kpu.zp.ua/journals/2024/1_37_ukr/9.pdf
2. Бестужева С.В., Козуб В.О. Формування та реалізація міжнародної інвестиційної стратегії підприємства: методичний аспект. *Економічний простір*. 2020. № 154. С. 16-20.
3. Гуроров О.І. Інвестиційна стратегія підприємства: принципи, методи та етапи розробки. *Вісник ХНАУ ім. В.В. Докучаєва. Серія «Економічні науки»*. 2021. № 2., Т. 2. С. 212-226.

ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ МЕНЕДЖМЕНТУ ІННОВАТИВНОСТІ ТА КОМУНІКАЦІЙ

Червінська Т.М., кандидат економічних наук, доцент,
Київський університет інтелектуальної власності та права
Національного університету
«Одеська юридична академія», м. Київ, Україна
ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-7657-2855>

Сучасна економіка у XXI столітті перетворюється на систему, яка функціонує на основі комунікативності. Загалом успішний розвиток будь-якої економічної системи визначають такі чинники як інформація та знання, і під комунікацією варто розуміти обмін інформацією, знаннями та інтелектуальною власністю. Інформаційно-комунікаційна технологія є новою складовою суспільства, що потребує

активної участі країни та кожного громадянина, наукових і ділових установ, їх пристосування до середовища масового застосування інформаційних технологій у різних галузях економіки. Завдяки швидкому, повсюдному впровадженню інформаційно-комунікаційних технологій сучасна економіка стає ефективнішою, а поширення соціального спілкування громадян та держави у віртуальному просторі сприяє демократизації і плюралізації суспільних відносин. Нові можливості соціальної й міжособистісної комунікації, забезпечені цифровими технологіями, і в загальному підсумку значно збагачують знання людей, що, в свою чергу, сприяє соціальній гармонії та підвищенню рівня життя населення.

У процесі спеціалізації управлінської діяльності комунікація виділилася у відносно самостійний вид діяльності. Як уявляється, вона може об'єднати такі різноспрямовані вектори в розвитку національної економіки як: кількісне зростання на основі кон'юнктурних чинників і якісне зростання провідних відтворювальних процесів, а правильне і ефективне управління нею бути найважливішим ресурсом розвитку вітчизняної економіки.

Інформаційне суспільство аналізується з різних позицій такими зарубіжними дослідниками як Д. Белл, Е. Тоффлер, М. Кастельс, М. Маклюен, а також вітчизняними – М. Згуровським, О. Кучабським, С. Луценком та М. Карашуком, як закономірний етап постіндустріального розвитку більшості держав у ХХІ столітті. Однак у науковій практиці не достатньо глибокого опрацьована проблематика формування і реалізації системи інформаційно-комунікаційного забезпечення інноваційної діяльності українських підприємств. Зокрема, окрім реклами, жоден вид комунікації дотепер не розглядається як чинник економічного розвитку, а управління бізнес-комунікаціями та інноваціями відбувається переважно стихійно, залежно від ситуації.

Інформаційні технології надзвичайно швидко стали життєво важливим стимулом розвитку не лише світової економіки, але й інших видів людської діяльності. Сьогодні майже неможливо знайти таку сферу, в якій би не використовувалися інформаційні технології. Рівень розвитку інформаційно-комунікаційних технологій характеризується сумарним показником, що враховує 11 критеріїв за такими групами: доступ до ІКТ (зокрема, кількість контрактів на рухомий зв'язок на 100 жителів, обсяг міжнародного трафіка Інтернет, що припадає на одного жителя), використання ІКТ (наприклад, частка осіб, що користуються

Інтернет), навички роботи із ІКТ (зокрема, охоплення населення вищою освітою, %). В якості основи рейтингової оцінки застосовується Індекс мережевої готовності (Networked Readiness Index), який визначає ступінь розвитку ІКТ у країнах світу. Останній складається з чотирьох субіндексів – наявності відповідних умов для розвитку ІКТ; готовності; застосування і впливу, розподілених за складниками (індикаторами), які відображають роль уряду, бізнесу, суспільства у створенні середовища для розвитку ІКТ. Також індекс складається із субіндексів – наявності умов для розвитку ІКТ; готовності; субіндексу застосування ІКТ урядом, бізнесом та суспільством; та субіндексу впливу ІКТ на розвиток країни.

Дуже часто визначення інформаційно-комунікаційних технологій пов'язують із синонімом до інформаційних технологій (ІТ), однак ІКТ це більш загальний термін, який відображає роль уніфікованих технологій та інтеграцію телекомунікацій (телефонних ліній, бездротових з'єднань), комп'ютерів, підпрограмного та програмного забезпечення, накопичувальних і аудіовізуальних систем, що дають змогу певним користувачам утворювати, одержувати доступ, зберігати й передавати інформацію, а також вносити до неї зміни. Можна сказати, що ІКТ складається з ІТ, а також телекомунікацій, медіа-трансляцій, усіх видів аудіо, відеообробки, передачі, мережевих функцій управління й моніторингу.

Означений вираз вперше використано в 1997 році, у доповіді Д. Стівенсона, для уряду Великої Британії. Інформаційно-комунікаційні технології забезпечують й підтримують інформаційні процеси, або процеси пошуку, збору, передачі, зберігання чи накопичення, тиражування інформації, процедури доступу до неї. Основою становлення інформаційного суспільства, перш за все, є інформація і знання, інформаційні технології, а також – виважена інформаційна політика країни (уряду). Без означених чинників розвиток держави в умовах глобалізації нинішнього світу взагалі неможливий. При посиленні ролі інформації з'явилося багато нових понять таких як: інформаційне суспільство, інформатизація, інформаційна індустрія, інформаційно-комунікаційні технології (ІКТ) та інші, які певним чином або відтворюють соціальні аспекти й проблеми, або пов'язані безпосередньо з технічними питаннями.

Складно переоцінити важливість використання інформаційних технологій в галузі освіти і науковій сфері. Зараз неможливо уявити собі шкільний заклад, в якому б не було комп'ютерного класу, є дуже багато електронних бібліотек, користуватися якими можна вдома, що значно

полегшує навчальний процес, забезпечує можливості кращої самоосвіти. При цьому інформаційні технології також сприяють розвитку наукових знань, інновацій. Сучасні інформаційні технології увібрали в себе новітні досягнення електроніки, математики, філософії, психології й економіки. Врешті речт, сучасне суспільство просто переповнене потоками інформації, які безумовно потребують відповідної обробки. Тому без інформаційних технологій, так як і без енергетичних, транспортних або хімічних технологій, сучасне суспільство нормально функціонувати не може.

В міру розвитку сучасних інформаційних технологій збільшується й прозорість світу, швидкість та обсяги передачі інформації між відповідними елементами світової системи, з'являється ще один інтегруючий фактор світового значення. Це означає, що роль окремих місцевих традицій, що сприяють самодостатньому інерційному розвитку відповідних елементів, слабшає. При цьому посилюється реакція елементів на відповідні сигнали з позитивним зворотним зв'язком. Інтеграцію, зокрема, можна було б сприймати дуже позитивно, якби її наслідком не було відповідне розмивання регіональних і культурно-історичних особливостей суспільного розвитку.

Таким чином, підсумовуючи означене, можна узагальнити: людство неодмінно вступає в інформаційну епоху. У світовій практиці, як вважають фахівці, розпочалося сторіччя інформатизації. Досвід впровадження та застосування інформаційних технологій та систем дає можливість стверджувати про великі потенційні можливості даної сфери при розв'язанні соціальних питань суспільства. Інформаційні технології все глибше проникають і в професійну діяльність і в приватне життя людей. Вони впливають на міжнародний торговий баланс, на систему зайнятості, політичне життя. В міру становлення інформаційного суспільства утворюється потужна індустрія інформаційних технологій, яка призначена для задоволення потреб цього суспільства. Безпосередньо ж інформація є глобальним, невичерпним потенціалом всього людства, який увійшов в нову епоху розвитку цивілізації, або в епоху становлення інформаційного суспільства.

До інформаційного забезпечення відносять взаємопов'язану сукупність знань про вплив зовнішніх і внутрішніх чинників на господарську, в тому числі інноваційну, діяльність підприємств, організацій. Комунікаційне забезпечення передбачає визначення

структури управлінських засобів, які утворюють кодування і передавання необхідних даних. В цілому інформаційно-комунікаційне забезпечення об'єднує вищезазначені ознаки та формує підґрунтя для прийняття відповідних управлінських рішень в системі «виготовлення-реалізація» продукції. До того ж інформаційні ресурси підприємств є одними з найважливіших чинників ресурсного забезпечення інноваційної діяльності. Специфіка інформаційно-комунікаційного забезпечення інноваційних процесів полягає в тому, що за умов зростаючої конкуренції крім науково-технічної інформації, підприємству варто мати дані про кон'юнктуру відповідних ринків (інновацій, освітніх послуг, праці, технологій тощо), а також про умови здійснення інноваційних завдань. Інноваційні процеси, окрім збору та обробки інформації, визначають процеси передачі й поширення інформації в інтересах ринкових структур і також органів державної влади [1; 2].

Тобто, в ринкових умовах переорієнтація вітчизняних підприємств з переважаючого використання матеріальних цінностей на використання інформаційних ресурсів, із екстенсивного споживання природних запасів на активне використання знань й інформації, стають основним об'єктом управління, а конкурентоспроможними зможуть бути лише ті підприємства, які зуміли організувати ефективне інформаційно-комунікаційне забезпечення на всіх напрямках своєї інноваційної діяльності.

Оцінка основних сучасних моделей розвитку інформаційного суспільства дає змогу означити, що процес інформаційних змін у світовій практиці є неминучим, нині формується нова карта світу – інформаційна, яка відображає особливості цієї сфери у кожному конкретному регіоні. Відповідно до цього, висока щільність інформації, інтенсивність розвитку й використання нових інформаційних технологій притаманних сучасному періоду, зокрема, у США, в країнах ЄС, особливо в його північних регіонах, Японії, Сінгапурі, Китаю. Однак навіть у зазначених високорозвинених країнах суспільство ще дуже далеке від думки щодо того, щоб повністю стати інформаційним, дотепер велика кількість людей у цих країнах зайняті простою працею, ще у багатьох сферах застосовуються старі технології, не дуже розвинена комунікаційна інфраструктура та забезпечено доступ до інформації.

Науковці, аналізуючи глобальні суперечності та нерівності сучасного світу, часто вдаються до протиріччя Північ – Південь.

Багата в географічному плані Північ, це безумовно, метафора, але при цьому країни багатьох континентів, які розміщені на півночі, є дійсно економічно наймогутнішими регіонами. Про це особливо справедливо можна стверджувати стосовно США і Європи, тут високому економічному розвитку відповідає рівень прогресивності інформаційно-комунікаційних технологій. Міжнародна інформація, інформаційні й комунікаційні технології стають важливим суспільним ресурсом розвитку країни. Суттєву долю у ВВП економічно розвинених країн становлять сфери діяльності, пов'язані з продукуванням знань, створенням і реалізацією наукомістких, в тому числі, інформаційних технологій.

Використання інформаційно-комунікаційних технологій позитивно впливає на розроблення і виробництво матеріалів культурно-освітнього призначення, а також їх поширення забезпечує можливість кожному відігравати активнішу роль у суспільному житті на основі використання новітніх інформаційних технологій за для:

- забезпечення безперешкодного швидкого доступу до інформації стосовно місцевих, регіональних адміністративних, юридичних служб і прямих зв'язків з ними;

- доступу до офіційного тексту місцевих, регіональних, національних законів, нормативів, міжнародних договорів і рішень національних, міжнародних судових структур; сприяння достатньо широкому доступу до новітніх інформаційних технологій та комунікаційних послуг, наприклад, на базі створення широкої мережі пунктів доступу у певних громадських місцях;

- сприяння ефективній міжнародній співпраці тощо.

Однак, враховуючи переваги використання інформаційно-комунікаційних технологій, варто зазначити, і про наявність певних недоліків, пов'язаних з їх використанням. По-перше, виходячи із світової практики застосування, проявляється недосконалість нормативно-правового законодавства щодо регулювання використання інформаційно-комунікаційних технологій. Існуючі норми закону потребують суттєвих змін і доповнень, так як не відповідають ступеню розвитку інформаційно-комунікаційних технологій, а деякі з них суперечать іншим. По-друге, зростання інформаційних технологій зумовлює не лише швидкий розвиток та ефективне використання інформаційних мереж в підприємстві та щоденному житті, а й зростання загрози кіберзлочинності, яка є злочинністю в інформаційному середовищі, що пов'язана з

використанням комп'ютерів, інформаційних технологій та глобальних мереж.

Структура кіберзлочинності відрізняється в різних країнах світу залежно від характеру і рівня розвитку інформаційних технологій, розширення мережі Інтернет, застосування електронних сервісів і електронної комерції тощо. Так, структура кіберзлочинності в США, виглядає таким чином. За даними дослідження, 44 % склали крадіжки коштів з електронних рахунків, 16 % - пошкодження програмного забезпечення, приблизно стільки ж – викрадення конфіденційної інформації, 12 % це фальсифікація інформації, а 10 % - замовлення певних послуг за чужий рахунок [3].

Проблематика кіберзлочинності також має неоднозначні наслідки і структуру для розвинених країн та країн, що розвиваються. Наприклад, якщо проблема СПАМ (незаконних багатьох розсилок електронною поштою) для розвинених країн небезпечна, як правило, через наявність вірусних програм, які передаються разом зі СПАМом, то в країнах, що розвиваються, проблемною також є пропускну здатність телекомунікаційних мереж, які не витримують подібного перенавантаження.

Інформаційно-комунікаційні технології (ІКТ) можуть генерувати зміни не лише у внутрішній політиці відмінних за ступенем розвитку держав, а й у міждержавних взаємовідносинах, в ролі міжнародних організацій, суспільних рухів, фінансових угруповань, радикальних утверень тощо. Окрім того, широке використання інформаційно-комунікаційних технологій забезпечує формування і виробництво матеріалів культурно-освітнього призначення, їх стрімке поширення; сприяє активізації суспільних відносин, в тому числі, на національному, регіональному, місцевому рівнях, способом використання найновіших інформаційних технологій.

Література:

1. Дзямулич М.І., Шматковська Т.О. Управління розвитком персоналу підприємства в умовах глобалізації економіки. *Економічний форум*. 2020. № 3. С. 138-142.
2. Червінська А.П., Базилюк Б.Г. Управління персоналом в контексті соціальної відповідальності бізнесу: монографія. 2018. КНЕУ. 220 с.
3. Червінська А.П. Зайнятість на цифрових платформах. *Наукові записки національного університету «Острозька академія» Серія «Економіка»*. 2020. № 16(44). С. 113-116.